

EIROPAS KOMISIJA

Briselē, 11.5.2012.
COM(2012) 218 final

**KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM, PADOMEI, EIROPAS
EKONOMIKAS UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJAI UN REĢIONU KOMITEJAI**

**par starpvaldību nolīguma par Eiropas Zemes novērošanas programmas (*GMES*)
darbībām no 2014. līdz 2020. gadam izstrādi**

(Dokuments attiecas uz EEZ)

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM, PADOMEI, EIROPAS EKONOMIKAS UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJAI UN REĢIONU KOMITEJAI

par starpvaldību nolīguma par Eiropas Zemes novērošanas programmas (*GMES*) darbībām no 2014. līdz 2020. gadam izstrādi

(Dokuments attiecas uz EEZ)

1. IEVADS

GMES programmas mērķis ir attīstīt augstas kvalitātes Eiropas zemes novērošanas spējas. Laikā, kad ES starptautiskie partneri veic ievērojamus ieguldījumus šo spēju attīstībā, koordinētai ES rīcībai ir stratēģiska nozīme. *GMES* pakalpojumi būs ieguvums daudzām Eiropas politikas jomām. Turklāt saskaņā ar jauno Eiropas gudras, ilgtspējīgas un iekļaujošas izaugsmes stratēģiju “Eiropa 2020” šī programma paver labas iespējas saistība ar ekonomisko izaugsmi un jaunu darba vietu radīšanu.

Turpmākā GMES programma: aktuālā situācija

Komisija paziņojumā “Budžets stratēģijai “Eiropa 2020””¹ ir ierosināts Eiropas Zemes novērošanas programmu (*GMES*) finansēt ārpus nākamās daudzgadu finanšu shēmas, jo ES budžets šāda apmēra projektu finansēšanai ir ierobežots. Tomēr Komisija ir stingri apņēmusies nodrošināt *GMES* panākumus, un tāpēc tā 2011. gada novembrī pieņēma paziņojumu², kurā noteica *GMES* programmas pienācīgas pārvaldības galvenos elementus un ilgtermiņa finansējumu laikposmam no 2014. gada.

Komisija ierosināja pēc Eiropas Attīstības fonda parauga izveidot īpašu *GMES* fondu, kurā iemaksas atkarībā no nacionālā kopienākuma (NKI) veic visas 27 ES dalībvalstis. Šai nolūkā jānoslēdz starpvaldību nolīgums starp Padomē sanākušām ES dalībvalstīm. Fonda pārvaldība būtu jādeleģē Komisijai.

Eiropas Parlaments 2012. gada 16. februārī pieņēma rezolūciju par *GMES* turpmāko darbību, kurā priekšroka tiek dota *GMES* finansēšanai ārpus daudzgadu finanšu shēmas. Šis paziņojums un jo īpaši jautājums par finansēšanu no starpvaldību fonda tika apspriests arī Padomē, tomēr secinājumi netika izdarīti.

Ar kavējumiem saistīti riski

Kopš *GMES* programmas pirmsākumiem 1998. gadā programmai nav bijušas papildu izmaksas, kā arī vērā ņemami kavējumi. Tomēr iespējams programmas darbību pārtraukums varētu kaitēt lietotājiem, pakļaut riskam līdz šim veiktos ieguldījumus un programmas uzticamību. Turklāt tas varētu radīt papildu izmaksas.

¹ COM(2011) 500 galīgā redakcija, 29.06.2011.

² COM(2011) 831 galīgā redakcija, 30.11.2011.

Darbības sagatavošanas posmā *GMES* pakalpojumi ir radījuši ievērojamu nacionālo vai reģionālo ieguldījumu sinerģiju. Kopš 2012. gada sākuma darbojas divi *GMES* pakalpojumi, proti, *GMES* zemes novērošanas pakalpojumi un *GMES* ātrās reaģēšanas pakalpojumi, un tos šobrīd izmanto attiecīgās lietotāju grupas. Pārtraukums šādu pakalpojumu sniegšanā varētu radīt nozīmīgu informācijas trūkumu un negatīvi ietekmēt lietotāju darbības. Tas attiecas arī uz citiem *GMES* pakalpojumiem, kuri tiek sniegti darbības sagatavošanas posma režīmā, piemēram, *GMES* jūras vides un gaisa vides novērošanas pakalpojumi, vai uz *GMES* drošības un klimata pārmaiņu pakalpojumiem, kuri aizvien ir izstrādes posmā. Šajā sakarā jau šobrīd neskaidrības darbības posma sagatavošanā kavē tādu ieinteresēto personu iesaistīšanos, kas pārstāv gan civilās aizsardzības, gan vides vai zinātnes nozari, kā arī privātos uzņēmumus, jo īpaši MVU, kuri sniedz pakārtotos pakalpojumus.

Ar darbības posmu saistītās neskaidrības var arī radīt problēmas kosmosa komponentes izvietošanā, kurai pirmie trīs "Sentinel" satelīti būs gatavi palaišanai 2013. gadā. Eiropas Kosmosa aģentūra (EKA) 2012. gada aprīļa sanāksmē izteica šaubas par iespēju atļaut palaist satelītus, pirms nav iegūta lielāka skaidrība par darbībām un turpmākiem institucionāliem pasākumiem. Satelītu palaišanas aizkavēšana varētu radīt ievērojamas papildu izmaksas, jo īpaši saistībā ar satelītu atbilstošu uzglabāšanu. Turklāt, tā kā nesen pārtrūka sakari ar satelītu "ENVISAT"³, kas nokalpoja ievērojami ilgāk nekā sākotnēji bija plānots, satelīta "Sentinel" iegūtie dati Eiropas lietotājiem ir vajadzīgi vēl steidzamāk.

Lai gan Komisija nav mainījusi savu nostāju par *GMES* finansēšanu ārpus daudzgadu finanšu shēmas, tā aizvien cenšas atbalstīt dalībvalstis vajadzīgā starpvaldību nolīguma izstrādē un savlaicīgi izstrādāt vajadzīgos *GMES* darbību regulējošos tiesību aktus, lai programma varētu darboties bez pārtraukumiem.

Lai izstrādātu starpvaldību nolīgumu kopā ar regulu tā īstenošanai un finansēšanas noteikumus, ir vajadzīgs laiks. Tā kā tiem jāstājas spēkā 2014. gada 1. janvārī, Komisija mudina dalībvalstis nekavējoties sākt starpvaldību nolīguma izstrādi.

Lai atvieglotu notiekošās diskusijas, šī paziņojuma pielikumā ir sīkāk izstrādāts starpvaldību nolīguma galveno elementu projekts, kuru var izmantot kā pamatu sarunās.

2. *GMES* FONDS

Komisija 2011. gada novembra paziņojumā¹ apstiprināja, ka maksimālā summa, kas vajadzīga *GMES* darbību nodrošināšanai no 2014. gada līdz 2020. gadam (ja cenas nemainās), ir 5,841 miljardi euro.

No iespējamajiem *GMES* finansēšanas risinājumiem līdz šim izskatīti trīs – visi ārpus finanšu shēmas, sākot no 2014. gada: īpaša *GMES* fonda izveide (līdzīgi Eiropas Attīstības fonda modelim), ciešākas sadarbības iespēja (kurā iesaistītu dalībvalstis, kam ir liela interese par programmu) un visbeidzot – rūpniecības nozares līdzdalības iespēja, saskaņā ar kuru atbildību un finansēšanu uzņemtos arī ekonomikas dalībnieki. Komisija arī norādīja, ka tā savā novērtējumā neatbalsta pēdējās divas iespējas, jo, no vienas puses, ciešāka sadarbība apdraudētu programmas ES 27 dalībvalstu dimensiju un, no otras puses, kā to jau

³ "ENVISAT" ir EKA zinātniskā satelīta misija. Tas tika palaists 2002. gadā un ir aprīkots ar desmit instrumentiem. Šis satelīts ir lielākā civilā Zemes novērošanas misija. Tā plānotais kalpošanas laiks beidzās jau 2007. gadā.

apliecinājusi “Galileo” projektā gūtā pieredze, privātā sektora piesaistīšana un noturēšana īstermiņā būtu sarežģīta un nebūtu saskaņā ar programmas sabiedriskā labuma dimensiju.

Šo iemeslu dēļ Komisija ierosināja izveidot īpašu *GMES* fondu. Iemaksas minētajā fondā būtu jāveic visām 27 dalībvalstīm. Lai gan šis lēmums ir tikai un vienīgi dalībvalstu kompetencē, Komisija aicina visas dalībvalstis pievienoties, lai nodrošinātu un nostiprinātu *GMES* programmas Eiropas dimensiju.

Šai nolūkā būtu jānoslēdz starpvaldību nolīgums starp Padomē sanākušām ES dalībvalstīm. Šāda nolīguma galvenie elementi ir sīkāk izklāstīti šī paziņojuma pielikumā.

Starpvaldību nolīgumā katrai no 27 dalībvalstīm atkarībā no nacionālā kopienākuma (NKI) tiktu noteikts iemaksas apmērs par laikposmu no 2014. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 31. decembrim. Ar to par galveno fonda uzraudzības struktūrvienību ieceltu “*GMES* padomi”, kas pirmkārt būtu pilnvarota pieņemt vispārējo budžetu, apstiprināt budžeta izpildi un iepriekšējā gada pārskatus, apstiprināt visas vienošanās ar dalībvalstīm, trešām valstīm, starptautiskām valstiskām un nevalstiskām organizācijām vai dalībvalstu organizācijām.

Lai nodrošinātu programmas nepārtrauktību, dažus *GMES* fonda noteikumus būtu provizoriski jāpiemēro no 2014. gada 1. janvāra, kamēr to ratificē 27 dalībvalstis.

3. NO *GMES* FONDA FINANSĒTĀS PROGRAMMAS ĪSTENOŠANA

Starpvaldību nolīgums ir pirmais solis ceļā uz *GMES* programmas veidošanu pēc 2013. gada, kas attiecībā uz sīki izstrādātiem izpildes nosacījumiem būtu tālāk jāattīsta tā īstenošanas regulā.

Regulā par *GMES* darbībām būtu jāparedz noteikumi, kas nodrošinātu, ka ES un tās dalībvalstu politikas veidotāji nepārtraukti saņem precīzus un uzticamus datus un informāciju par vides jautājumiem, klimata pārmaiņām un drošības jautājumiem. Tai arī būtu jāsekmē ekonomikas stabilitāte un izaugsme, veicinot komerciālus lietojumus daudzās atšķirīgās nozarēs, ko nodrošina ar pilnīgu un brīvu pieeju *GMES* informācijai un novērošanas datiem.

Šādā regulā būtu jāparedz noteikumi par *GMES* fondam piemērojamo administrāciju, pārvaldību, izpildi, grāmatvedību, revīzijām un atbrīvojumiem. Tā pēc Komisijas priekšlikuma būtu jāpieņem Padomei un Parlamentam. Tāpat tajā būtu jāparedz noteikumi par *GMES* darbību plānošanu un izpildi, ieskaitot noteikumus par deleģēšanas nolīgumiem un līgumslēgšanas tiesību un dotāciju piešķiršanu. Tajā būtu arī jāiekļauj atbilstoši noteikumi, saskaņā ar kuriem Komisija varētu paļauties uz trešo personu veiktām ekspertīzēm attiecībā uz turpmākiem pasākumiem un uzraudzību *GMES* īstenošanai.

Lai nodrošinātu *GMES* ilgtspēju, būtiski ir tas, lai neatkarīgi no izvēlētās struktūras *GMES* programmai būtu vajadzīgā darbības spēja, proti, resursi un zinātība, kā arī atbilstošas tiesības attiecībā uz to realizēšanu un *GMES* darbību īstenošanu, lai varētu sasniegt programmas mērķus atbilstoši lietotāju iecerēm.

4. SECINĀJUMI

Ņemot vērā to, ka vajadzīgo darbības posma sagatavošanas pasākumu veikšanai ir vajadzīgs laiks, un ņemot vērā darbības pārtraukuma risku, Komisija:

- mudina dalībvalstis ieviest pasākumus, kas vajadzīgi savlaicīgai starpvaldību nolīguma un regulas par *GMES* programmas darbībām pieņemšanai, un
- atkārti savu apņemšanos atbalstīt dalībvalstis šajā procesā.

Pielikums

STARPVALDĪBU NOLĪGUMS (nolīguma projekts, galvenie elementi)

par starpvaldību fonda izveidošanu Eiropas Zemes novērošanas programmai (GMES) laikposmam no 2014. līdz 2020. gadam

starp Padomē sanākušajiem dalībvalstu valdību pārstāvjiem par Eiropas Zemes novērošanas programmas (GMES) finansēšanu laikposmā no 2014. līdz 2020. gadam

PADOMĒ SANĀKUŠIE EIROPAS SAVIENĪBAS DALĪBVALSTU VALDĪBU PĀRSTĀVJI,

tā kā:

- (1) [Sākas ar lielo burtu].
- (2) [Sākas ar lielo burtu].
- (3) [Sākas ar lielo burtu].

IR VIENOJUŠIES ŠĀDI.

GMES fonda izveide

1. Ar šo nolīgumu dalībvalstis izveido fondu, lai finansētu Zemes novērošanas programmu GMES (turpmāk "GMES fonds").
2. GMES fonds finansēs visas GMES programmas darbības un pasākumus. Šim nolūkam fonds var izmantot visus finanšu instrumentus, ko tas uzskata par vajadzīgiem vai vispiemērotākajiem GMES mērķu sasniegšanai.
3. Pieņem regulu, kurā paredzēti noteikumi par GMES fondam piemērojamo administrāciju, pārvaldību, izpildi, grāmatvedību, revīzijām un atbrīvojumiem. To pēc Komisijas priekšlikuma pieņem Padome un Parlaments.
4. Minētajā regulā paredz noteikumus par GMES fonda darbību un GMES pasākumu plānošanu un izpildi, ieskaitot noteikumus, kas reglamentē pilnvaru deleģēšanu Komisijai, noteikumus par deleģēšanas nolīgumiem ar aģentūrām, kas ir Savienības tiesību subjekti, ar Kopienų izveidotām struktūrvienībām un citām specializētām Savienības struktūrvienībām, un valstu vai starptautiskām publiskajām iestādēm vai iestādēm, kas ir privāto tiesību subjekti un kam ir publisko dienestu funkcijas, un noteikumus par līgumslēgšanas tiesību un dotāciju piešķiršanu.
5. Turklāt regulā paredz dalībvalstu pienākumus attiecībā uz budžeta izpildes kontroli un revīziju, kā arī no tiem izrietošo atbildību. Tāpat tajā paredz atbildību un sīki izstrādātus noteikumus attiecībā uz katru struktūrvienību, kam tiek deleģētas pārvaldības pilnvaras, ņemot vērā to līdzdalību pašu izdevumos.

Uzraudzība un pārvaldība

6. *GMES* fonda darbību uzrauga *GMES* padome, kurā ir katras dalībvalsts iecelts viens pārstāvis un kuras priekšsēdētājs ir Komisija.
7. *GMES* fonda pārvaldību uztic Komisijai. Komisija uzņemas *GMES* padomes apstiprinātā budžeta izpildi, kā arī projektu un programmu finansiālo izpildi.
8. Komisija īsteno no *GMES* fonda finansētos pasākumus. Šim nolūkam tā izpildes uzdevumus var deleģēt:
 - (a) aģentūrām, kas ir Savienības tiesību subjekti;
 - (b) iestādēm, ko izveidojušas Kopienas, un specializētām Savienības struktūrvienībām, ar nosacījumu, ka šāda rīcība ir saderīga ar katras struktūrvienības uzdevumiem, kas noteikti pamataktā;
 - (c) valstu vai starptautisku publisko tiesību subjektiem vai privāttiesību subjektiem, kam ir publiska dienesta funkcijas un kas sniedz atbilstošas finanšu garantijas, un atbilst nosacījumiem, kuri paredzēti regulā, ar ko īsteno šo nolīgumu.
9. Tomēr, šādi rīkojoties, Komisija ar līgumiem vai šo nolīgumu tai piešķirtās pilnvaras var nedeleģēt, ja tās pieļauj plašu rīcības brīvību politisko lēmumu pieņemšanā.
10. Attiecībā uz nepareizi izmaksātu summu atgūšanu Komisijas lēmumi ir izpildāmi saskaņā ar LESD 299. pantu.

***GMES* padome**

11. *GMES* padome ar kvalificētu divu trešdaļu balsu vairākumu ir pilnvarota:
 - (a) pēc iepazīšanās ar ārējā revidenta ziņojumu pieņemt vispārējo budžetu un apstiprināt budžeta izpildi un iepriekšējā gada pārskatus kopā ar *GMES* fonda aktīvu un saistību bilanci;
 - (b) pieņemt lēmumus par visiem finansēšanas programmu pasākumiem, arī piešķirot finanšu instrumentus konkrētiem mērķiem;
 - (c) lemt par noteikumiem, kas reglamentē trešo valstu pievienošanos;
 - (d) apstiprināt visu tādu vienošanos noslēgšanu, ko slēdz ar dalībvalstīm, trešām valstīm, starptautiskām valstiskām un nevalstiskām organizācijām vai dalībvalstu nacionālām organizācijām.
12. *GMES* padome ar kvalificētu divu trešdaļu balsu vairākumu ir pilnvarota:
 - (a) lemt par dalībvalstu ikgadējo iemaksu *GMES* fondā pielāgošanu;
 - (b) iecelt revidentus un noteikt, uz cik ilgu laiku tos ieceļ;
 - (c) pieņemt savu reglamentu;
 - (d) pieņemt ieteikumus dalībvalstīm par grozījumiem šajā nolīgumā;

- (e) uzņemties tādu pārvaldības pasākumu veikšanu, kas nav uzticēti Komisijai un ir vajadzīgi, lai nodrošinātu labu *GMES* fonda darbību.
13. *GMES* padome ar tās dalībvalstu vienprātīgu lēmumu lemj par kādas dalībvalsts izslēgšanu, šādas izslēgšanas nosacījumiem, kā arī par *GMES* fonda darbības izbeigšanu vai tā likvidāciju.
14. Katrai dalībvalstij piešķir noteiktu balsu skaitu *GMES* padomē proporcionāli tās iemaksai *GMES* fondā. Tomēr, ja dalībvalsts iemaksas kavējuma apmērs pārsniedz par attiecīgo finanšu gadu aprēķinātās iemaksas apmēru, attiecīgā dalībvalsts savas balsis *GMES* padomē zaudē. Ja dalībvalsts atturas no balsošanas, uzskata, ka tā balsošanā nav piedalījusies.
15. Kopējais balsu skaits ir 999, un tās sadalītas šādi:

Dalībvalsts	Balsis
Beļģija	29
Bulgārija	3
Čehijas Republika	12
Dānija	19
Vācija	203
Igaunija	1
Īrija	12
Grieķija	17
Spānija	85
Francija	157
Itālija	126
Kipra	1
Latvija	2
Lietuva	2
Luksemburga	3
Ungārija	8
Malta	1
Nīderlande	48

Austrija	24
Polija	29
Portugāle	14
Rumānija	10
Slovēnija	3
Slovākija	6
Somija	15
Zviedrija	31
Apvienotā Karaliste	138
Kopā	999

16. *GMES* padome, lai sasniegtu *GMES* mērķus, Komisijai ar pilnvaru var deleģēt jebkuru vajadzīgo kompetenci, kas ir ārpus Komisijas pārvaldības pilnvarām, un tā var atsaukt šādu deleģēšanu.

***GMES* fonda saturs**

17. *GMES* fonda līdzekļu apjoms, pamatojoties uz 2011. gada cenām, ir 5,841 miljards euro, ko atkarībā no to nacionālā kopienākuma iemaksā dalībvalstis, un tas aptver laikposmu no 2014. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 31. decembrim. Pirmajā darbības gadā dalībvalstis līdz 2013. gada 30. septembrim fondā iemaksā šādas summas:

Dalībvalsts	Iemaksas likme	2014. gada iemaksas apmērs (EUR) ⁴
Beļģija	2,93 %	24 451 749
Bulgārija	0,31 %	2 573 644
Čehijas Republika	1,25 %	10 398 781
Dānija	1,91 %	15 917 693
Vācija	20,34 %	169 693 249
Igaunija	0,13 %	1 056 893
Īrija	1,23 %	10 304 449
Grieķija	1,72 %	14 378 433

⁴ Avots: Eurostat 2012.

Spānija	8,49 %	70 851 816
Francija	15,72 %	131 203 971
Itālija	12,55 %	104 702 411
Kipra	0,14 %	1 183 430
Latvija	0,16 %	1 294 145
Lietuva	0,24 %	2 004 516
Luksemburga	0,33 %	2 757 700
Ungārija	0,79 %	6 553 633
Malta	0,05 %	425 091
Nīderlande	4,81 %	40 095 555
Austrija	2,38 %	19 861 219
Polija	2,92 %	24 377 945
Portugāle	1,36 %	11 329 104
Rumānija	1,04 %	8 681 881
Slovēnija	0,28 %	2 363 824
Slovākija	0,55 %	4 616 893
Somija	1,50 %	12 521 438
Zviedrija	3,06 %	25 492 378
Apvienotā Karaliste	13,82 %	115 336 728
Kopā	100 %	834 430 583

18. *GMES* padome lemj par dalībvalstu ikgadējo iemaksu apmēru pielāgošanu katrā nākamajā gadā, pamatojoties uz pārskatīto sadales koeficientu saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts nacionālo kopienākumu. Lēmumu par pielāgošanu izpilda Komisija, un to īsteno saskaņā ar LESD 299. pantu. Tiklīdz dalībvalstīm paziņo lēmumu par pielāgošanu, tās apņemas veikt attiecīgās iemaksas līdz 30. septembrim.
19. *GMES* fonda līdzekļus nevar piešķirt pēc 2020. gada 31. decembra, ja vien Eiropas Savienības Padome pēc Komisijas priekšlikuma vienprātīgi nepieņem citādu lēmumu.

Iemaksas *GMES* fondā

20. Komisija katru gadu sagatavo ziņojumu par saistībām, maksājumiem un pieprasījumos veikt iemaksas norādīto ikgadējo iemaksu apmēriem par attiecīgo gadu un diviem nākamajiem finanšu gadiem un līdz 30. septembrim nosūta to *GMES* padomei.
21. Šīs summas ir balstītas uz spēju nodrošināt ierosināto līdzekļu apjomu.
22. *GMES* padome pēc Komisijas priekšlikuma ar kvalificētu balsu vairākumu lemj par ikgadējās iemaksas maksimālo apmēru, kas iemaksājama otrajā gadā pēc Komisijas priekšlikuma (n+2), un pieprasījumā veikt iemaksu noteiktās gada iemaksas apmēru, kas iemaksājama pirmajā gadā pēc Komisijas priekšlikuma (n+1), nepārsniedzot iepriekšējā gadā noteikto maksimālo apmēru.
23. Ja iemaksu apmērs attiecīgajā finanšu gadā atšķiras no patiesajām *GMES* finanšu vajadzībām, Komisija *GMES* padomei iesniedz priekšlikumu par grozījumiem iemaksu apmēros, un *GMES* padome pieņem lēmumu ar kvalificētu balsu vairākumu.
24. Pieprasījumi veikt iemaksas nedrīkst pārsniegt iepriekšējos punktos noteikto maksimālo apmēru, kā arī attiecīgais maksimālais apmērs nedrīkst tikt palielināts, izņemot, ja lēmumu par šādu palielinājumu ārkārtēju un neparedzamu apstākļu radītu īpašu vajadzību gadījumos ar kvalificētu balsu vairākumu pieņem *GMES* padome. Šādā gadījumā Komisija un Padome nodrošina, ka iemaksas atbilst plānotajiem maksājumiem.
25. Komisija katru gadu līdz 30. oktobrim *GMES* padomei iesniedz saistību, izmaksājamo summu un iemaksu tāmi par katru nākamo gadu.
26. Sīki izklāstīti noteikumi par dalībvalstu veicamajām iemaksām paredzami regulā, ar ko īsteno šo nolīgumu.

Citi *GMES* fonda resursi

27. Ja ES iestājas jauna dalībvalsts, iemaksu sadalījumu groza ar *GMES* padomes lēmumu.
28. Finanšu resursus pielāgo, pamatojoties uz *GMES* padomes lēmumu, ko pieņem ar kvalificētu balsu vairākumu.
29. Ikviens dalībvalsts, neskarot lēmumu pieņemšanas noteikumus un regulā paredzētās procedūras, var veikt iemaksas Komisijai *GMES* mērķu sasniegšanai. Tāpat dalībvalstis var līdzfinansēt projektus vai programmas īpašu iniciatīvu ietvaros, ko pārvalda Komisija, EIB vai cita Savienības struktūrvienība vai organizācija, ar kuru *GMES* fonds ir noslēdzis partnerības nolīgumu vai kurai uzticēti īstenošanas uzdevumi.
30. Regulā, ar ko īsteno šo nolīgumu, paredz vajadzīgos noteikumus par *GMES* fonda līdzfinansējumu, kā arī par dalībvalstu īstenotiem līdzfinansēšanas pasākumiem.
31. Dalībvalstīs par savām iemaksām iepriekš informē *GMES* padomi.

Pasākumi *GMES* fonda ietvaros

32. *GMES* dienestu darbības
- (a) *GMES* dienestu operacionālās darbības:
- globālas sistemātiskās/ikdienas darbības Zemes apakšsistēmu uzraudzībai un prognozēšanai reģionālā un globālā līmenī, kuras jo īpaši saistītas ar jūras vides, atmosfēras un gaisa kvalitātes, zemes virsmas un klimata pārmaiņu uzraudzības pakalpojumiem;
 - reģionālie/lokālie pasākumi, ko veic pēc pieprasījuma un kas jo īpaši ir saistītas ar ārkārtas situāciju pārvaldības, drošības un zemes virsmas uzraudzības pakalpojumiem Eiropā un ārpus tās;
- (b) attīstības pasākumi, kuru mērķis ir uzlabot pašreizējo pakalpojumu kvalitāti un veikspēju, attīstīt jaunus pakalpojumu elementus un sekmēt lietojumu pakārtotajās nozarēs.
33. Kosmosa komponentes darbības
34. No kosmosa veiktas novērošanas operacionālās darbības:
- (a) attiecīgās kosmosa infrastruktūras darbības (piem., “Sentinel” satelītu misijas);
- (b) piekļuve trešo pušu misijām;
- (c) datu izplatīšana;
- (d) tehniskās palīdzības sniegšana Komisijai vajadzīgo datu apkopošanā;
- (e) novērošanas nepilnību noteikšana kā ieguldījums jaunu kosmosa misiju specifikāciju noteikšanā.
35. Attīstības darbības:
- (a) jaunu kosmosa infrastruktūras elementu izstrāde un iepirkums;
- (b) tehniskā atbalsta sniegšana Komisijai, lai, balstoties uz pakalpojumu prasībām, izstrādātu jaunu kosmosa misiju specifikācijas sadarbībā ar kosmosa infrastruktūras operatoriem;
- (c) darbību kosmosā attīstīšanas koordinācija, tostarp izstrāde, kuras mērķis ir modernizēt un pilnveidot kosmosa novērošanas kapacitāti.
36. *GMES in situ* komponentes operacionālās darbības:
- (a) *in situ* datu nodrošināšanas koordinācija *GMES* pakalpojumiem ar *ad hoc* administratīviem pasākumiem kopā ar *in situ* operatoriem;
- (b) trešo pušu *in situ* datu nodrošināšanas koordinēšana starptautiskā līmenī;
- (c) tehniskās palīdzības sniegšana, lai *GMES* pakalpojumu datu prasības pārvērstu *in situ* novērojumu infrastruktūras un tīklu specifikācijās;

- (d) mijiedarbība ar *in situ* operatoriem, lai sekmētu *GMES in situ* komponentes attīstības pasākumu konsistenci.

Trešo valstu un starptautisko organizāciju līdzdalība

37. *GMES* padome var noslēgt starptautiskus nolīgumus, ieskaitot par to uzņemšanu *GMES* fondā, ar šādām trešām valstīm:
- (a) Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas (EBTA) valstīm, kas ir EEZ līguma puses saskaņā ar EEZ līguma nosacījumiem;
 - (b) kandidātvalstīm, kā arī potenciālām kandidātvalstīm, kuras iesaistītas stabilizācijas un asociācijas procesā, atbilstīgi ar šīm valstīm noslēgtajiem pamatlīgumiem vai asociācijas nolīguma protokolam par vispārīgiem principiem šo valstu dalībai Savienības programmās;
 - (c) Šveices Konfederāciju, citām 1. un 2. punktā neminētām valstīm un starptautiskām organizācijām saskaņā ar nolīgumiem, ko Savienība atbilstīgi LESD 218. pantam noslēgusi ar šīm trešām valstīm vai starptautiskām organizācijām un kuros paredzēti nosacījumi un sīki izstrādāti noteikumi par to dalību.

Pieņemšana un stāšanās spēkā

38. Dalībvalstis ziņo Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretāram par tādu iekšējo procedūru pabeigšanu, kas vajadzīgas, lai šis nolīgums stātos spēkā.
39. Šis nolīgums stājas spēkā otrā mēneša pirmajā dienā pēc tam, kad Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretāram ir paziņots par tādu iekšējo procedūru pabeigšanu, kas vajadzīgas, lai šis nolīgums stātos spēkā.
40. Šis nolīgums zaudē spēku pēc 2020. gada 31. decembra, un pēc šīs dienas nevar īstenot juridiskās vai finansiālās saistības.
41. Neskarot iepriekš minēto, visi maksājumi un saistības, kas izriet no izdevumu saistībām, kuras pirms 2020. gada 31. decembra uzņēmis *GMES* fonds vai kas uzņemtas tā vārdā, *GMES* fondam jāizpilda līdz 2023. gada 31. decembrim. Pēc minētā datuma nenokārtotās saistības pārņem dalībvalstis.
42. Attiecībā uz šo nolīgumu, kas publicējams *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretārs darbojas kā depozitārijs.

TO APLIECINOT, Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvji ir parakstījuši šo nolīgumu.